

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

bladzijde : 1 / 7

Herziene uitgave nr : 1

Datum : 9 / 9 / 2010

Vervangt : 0 / 0 / 0

Eurol Powersteering fluid A

E113680

1 IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET PREPARAAT EN VAN DE ONDERNEMING

Aard van het product	: Smeermiddel.
Identificatie van het product	: Olieachtige vloeistof.
Handelsnaam	: Eurol Powersteering fluid A
Gebruik	: Consumenten. Industrieel. Professioneel gebruik.
Voorgenomen gebruik	: Automatische transmissie olie. Zie technische fiche voor gedetailleerde inlichtingen.
Producent	: Eurol B.V. Energiestraat 12 7442 DA Nijverdal NETHERLANDS tel: +(31) (0)548 615165 ; fax: +(31) (0) 548 610195 e-mail: r.hilgers@eurol.com (Ruud Hilgers)
Verantwoordelijk voor marktintroductie	: Eurol B.V. Energiestraat 12 7442 DA Nijverdal NETHERLANDS tel: +(31) (0)548 615165 ; fax: +(31) (0) 548 610195 e-mail: r.hilgers@eurol.com (Ruud Hilgers)
Telefoonnr. in noodgeval	: Zie adres hierboven. (Maandag tot vrijdag: 8:00 - 17:00)

2 IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

Classificatiesysteem	: De Classificatie komt overeen met de actuele EG-lijsten, maar is aangevuld met gegevens uit de vakliteratuur en van de onderneming.
Gevarenklasse	: Het preparaat is niet ingedeeld als gevaarlijk volgens richtlijn 1999/45/EC en aanpassingen.
Andere gevaren	
Risico's voor de gezondheid	: Een langdurig of herhaald contact kan droge of gekloofde huid veroorzaken.
Fysisch/chemische gevaren	: Geen.
Milieurisico's	: Dit product blijft op water drijven en kan de zuurstofbalans in het water verstoren.
Primaire bron van blootstelling	: Aanraking met de ogen en de huid.
Effecten en symptomen	
- Inademing	: Bij normale omgevingstemperaturen bestaat er door de lage vluchtigheid van dit produkt waarschijnlijk geen gevaar voor inademen. Kan schadelijk zijn bij inademen als blootstelling aan damp, nevels of rook het gevolg is van thermische ontleding.
- Contact met de huid	: Bij kortstondig of incidenteel contact is schade aan de huid onwaarschijnlijk. Langdurige of herhaalde blootstelling kan de huid echter ontvetten en tot dermatitis leiden. Hogedrukinspuiting onder de huid kan ernstige letsels veroorzaken.
- Contact met de ogen	: Niet langdurige branderigheid of roodheid bij toevallige aanraking met de ogen is onwaarschijnlijk.
- Inslikken	: Slechte smaak. Toevallig inslikken van kleine hoeveelheden heeft waarschijnlijk geen schadelijke gevolgen. Grotere hoeveelheden kunnen echter misselijkheid en diarree veroorzaken.

3 SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

Stof / Mengsel	: Preparaat.
Chemische omschrijving	: Minerale basisolie met additieven.
Componenten	: Dit produkt is niet gevaarlijk maar bevat gevaarlijke stoffen.

Eurol B.V.

Energiestraat 12 7442 DA Nijverdal NETHERLANDS
tel: +(31) (0)548 615165 ; fax: +(31) (0) 548 610195
e-mail: r.hilgers@eurol.com (Ruud Hilgers)

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

bladzijde : 2 / 7

Herziene uitgave nr : 1

Datum : 9 / 9 / 2010

Vervangt : 0 / 0 / 0

Eurol Powersteering fluid A

E113680

3 SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDELEN (vervolg)

Samenstelling : Voor de gezondheid of voor het milieu gevaarlijke stoffen in de zin van Richtlijn 67/548/EEG / Stoffen waarvoor in de Gemeenschap grenzen voor de blootstelling op het werk zijn vastgesteld :

Naam Component	Conc. (gew %)	CAS-nr.	EG-nr.	Bijlage-nummer	Indeling
Alkyl heterocyclic ether	Tussen 0,1 en 1 %	----	242-556-9	----	N; R51-53

Verdere inlichtingen : Arbeidshygiënische blootstellingsgrenzen zijn, indien beschikbaar, weergegeven in rubriek 8.
De basisoliën bevatten minder dan 3% DMSO-extract gemeten volgens IP346; het hoeft daarom NIET als T,R45: "kan kanker veroorzaken" te worden ingedeeld (Nota L).

Text van de R-Zinnen : Zie Rubriek 16.

4 EERSTEHULPMAATREGELEN

- **Algemene inlichtingen** : Medische hulp invoeren indien zich een ongewenste uitwerking ontwikkelt.
- **Inademing** : Het slachtoffer laten rusten.
In frisse lucht laten ademen.
- **Kontakt met de huid** : De besmette kleding uittrekken en de blootgestelde huid wassen met zachte zeep en water, vervolgens spoelen met warm water.
Injectie van het product onder hoge druk kan leiden tot weefselnecrose wanneer het product niet chirurgisch verwijderd wordt.
- **Kontakt met de ogen** : Verwijder contactlenzen indien deze gedragen worden.
Oogleden oplichten en ogen met ruim water uitspoelen. Onmiddellijk spoelen met veel water. Medische hulp invoeren indien pijn of roodheid aanhoudt.
- **Inslikken** : De mond spoelen. Niet laten braken.
Bij spontaan braken: houd het hoofd onder de heupen, om aspiratie te voorkomen. Braken na inslikken kan aspiratie in de longen veroorzaken, hetgeen ernstige longschade of de dood tot gevolg kan hebben.
Nooit iets toedienen langs de mond bij een bewusteloos persoon.
- Nota voor de arts** : Symptomatisch behandelen.

5 BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

- Specifieke risico's** : Kan, wanneer blootgesteld aan hitte, ontbinden, en gevaarlijke gassen vrijgeven.
- Gevaarlijke verbrandingsproducten** : Metaaloxiden.
CO, CO₂, PO_x, NO_x, SO_x, H₂S.
Bij brandsituaties zal gevaarlijke rook aanwezig zijn.
- **Geschikte blusmiddelen** : Waternevel. Droog poeder. Koolstofdioxide. Schuim.
- **Ongeschikte blusmiddelen** : Geen sterke waterstraal gebruiken.
- Aangrenzende branden** : Blootgestelde vaten afkoelen door waterverstuiving of met een waternevel.
- Speciale procedures** : Wees uiterst voorzichtig wanneer een scheikundige brand bestreden wordt.
Vermijden dat (gebruikt) bluswater in het milieu terechtkomt.
- Speciale beschermingsmiddelen voor de brandweer** : Brandzone niet betreden zonder aangepaste veiligheidsuitrusting, inclusief ademhalingsbescherming. Gebruik persluchtapparaat.

6 MAATREGELEN BIJ ONOPZETTELIJK VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

- Persoonlijke voorzorgsmaatregelen** : Wanneer het risico op blootstelling van de huid hoog is (bijv. bij het opruimen van accidenteel vrijgekomen materiaal of wanneer er een risico op spatten is) moeten schorten die tegen chemicaliën bestand zijn en/of ondoordringbare chemische

Eurol B.V.

Energiestraat 12 7442 DA Nijverdal NETHERLANDS
tel: +(31) (0)548 615165 ; fax: +(31) (0) 548 610195
e-mail: r.hilgers@eurol.com (Ruud Hilgers)

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

bladzijde : 3 / 7

Herziene uitgave nr : 1

Datum : 9 / 9 / 2010

Vervangt : 0 / 0 / 0

Eurol Powersteering fluid A

E113680

6 MAATREGELEN BIJ ONOPZETTELIJK VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT (vervolg)

Voorzorgsmaatregelen voor het milieu	: pakken en laarzen gedragen worden. Oppervlakken waar lekkage op heeft plaatsgevonden kunnen glad zijn. Opruimpersoneel uitrusten met aangepaste bescherming.
Reinigingsmethoden	: Stop de stroom materiaal, indien mogelijk zonder risico. Gemorst materiaal indammen, waar dat mogelijk is. Afwaswater terugwinnen voor latere verwijdering. Niet in riolering of openbare wateren laten wegstromen. De overheid informeren indien dit product een riolering of open water binnendringt.
- op wateroppervlak	: Op het water, terugwinnen/van oppervlak afroemen en in een afvalvat gieten.
- op de grond	: Gemorst product zo snel mogelijk opruimen d.m.v. een absorberend product. Geschikte afvalvaten gebruiken.
Besmet product, grond, water	: Opnemen en afvoeren in een geschikte, duidelijk gemerkte verpakking in overeenstemming met de plaatselijke voorschriften.

7 HANTERING EN OPSLAG

Algemeen	: Product behandelen volgens de procedures betreffende een goede industriële hygiëne en veiligheid.
Voorzorgen tijdens behandeling en opslag	: Aanraking met de ogen en de huid vermijden.
Opslag	: Altijd in verpakkingen bewaren, die overeenstemmen met de originele verpakking. Niet opslaan in open of niet ge-etiketeeerde containers. In goed gesloten, goed geventileerde vaten opbergen, niet blootgesteld aan warmte, vonken, open vuur.
Houdbaarheid	: 5 jaar.
Opslag - buiten het bereik van Behandeling	: Sterk oxyderende stoffen. Sterke zuren. : Lege containers bevatten residu's (vast, vloeibaar en/of dampvormig) die gevaarlijk kunnen zijn. De containers niet onder druk brengen, snijden, lassen, hard of zacht solderen, uitboren, slijpen of blootstellen aan warmte, vlammen, vonken, statische elektriciteit of andere ontstekingsbronnen. Ze zouden kunnen exploderen en verwondingen en zelfs de dood veroorzaken. Lege containers volledig leegmaken, goed sluiten en onmiddellijk naar een vatenreconditioneerder sturen of op een andere gepaste wijze afvoeren. De handen en andere blootgestelde huidgedeelten wassen met zachte zeep en water, dan pas eten, drinken, roken of het werk verlaten. Kleding wassen alvorens ze opnieuw te dragen. Indien contact met de ogen of huid waarschijnlijk is, aangepaste bescherming dragen.

8 MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

Arbeidshygiënische blootstellingsgrenzen	: Blootstellingswaarde voor olienevel: 10 mg/m ³ (15 min.) of 5 mg/m ³ (8 uur).
Industriële hygiëne	: Geen met producten doordrenkte vossen in de zakken van werkkledij steken. Handen niet afvegen met gebruikte poetslappen. De handen en andere blootgestelde huidgedeelten wassen met zachte zeep en water, dan pas eten, drinken, roken of het werk verlaten. Kleding wassen alvorens ze opnieuw te dragen.

Eurol B.V.

Energiestraat 12 7442 DA Nijverdal NETHERLANDS
tel: +(31) (0)548 615165 ; fax: +(31) (0) 548 610195
e-mail: r.hilgers@eurol.com (Ruud Hilgers)

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

bladzijde : 4 / 7

Herziene uitgave nr : 1

Datum : 9 / 9 / 2010

Vervangt : 0 / 0 / 0

Eurol Powersteering fluid A

E113680

8 MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSONLIJKE BESCHERMING (vervolg)

- Ademhalingsbescherming** : Niet eten, drinken, of roken tijdens gebruik.
: Ademhalingsapparatuur is gewoonlijk niet vereist wanneer er adequate natuurlijke of locale afvoerventilatie is om blootstelling onder controle te houden. Wanneer overmatige damp, nevel of stof kan worden gevormd, dient er goedgekeurde ademhalingsbescherming gebruikt te worden. Elke keer dat ademhalingsapparaten gedragen worden moeten ze gecontroleerd worden om te verzekeren dat ze goed passen. Vooropgesteld dat een ademapparaat met luchtfilter/luchtzuivering geschikt is, kan een filter voor deeltjes gebruikt worden voor mist of rook. Gebruik filter type P of vergelijkbare norm. Een combinatiefilter voor deeltjes en organische gassen en dampen (kookpunt > 65°C) kan nodig zijn als damp of abnormale geur ook aanwezig is als gevolg van hoge temperatuur van het product. Gebruik filter type AP of vergelijkbare norm.
- Handbescherming** : In geval van herhaald of langdurig contact, handschoenen dragen. De handschoenen dienen bij beschadiging of eerste slijtageverschijnselen onmiddellijk te worden vervangen. Het verdient aanbeveling de huid uit voorzorg te beschermen (beschermende huidcrème). Er dient in ieder geval te worden getest of deze veiligheidshandschoen geschikt is op de specifieke werkplek (bijv. mechanische bestendigheid, productbestendigheid, antistatische eigenschappen).
Materiaal	Dikte (mm)	Doorbreektijd (min)	Niveau	volgens
Nitriël.	0.4	480	6	EN 374
Neopreen.(chloropreen)	0.65	60	3	EN 374
- Oogbescherming** : Veiligheidsbril met zijkapjes. Apparatuur moet voldoen aan de EN 166. Oogbescherming is enkel nodig wanneer vloeistof kan opspatten of verstuiwen.
- Huidbescherming** : Wanneer men een normaal gebruik verwacht, is geen speciale kleding/huidbescherming aanbevolen. Herhaald of langdurig huidcontact vermijden. Indien herhaalde huidcontact of een besmetting van de kleding mogelijk is, moet men protectiekleding dragen.
- Beheersing van milieublootstelling** : Zie Rubriek 6. Zie Rubriek 12.

9 FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

- Fysische toestand bij 20°C** : Olieachtige vloeistof.
- Kleur** : Rood.
- Geur** : Kenmerkend.
- Vloeipunt [°C]** : < -40
- Kookpunt [°C]** : > 280
- Dichtheid (kg/l) @ 20 °C** : 0,84 - 0,88
- Dampspanning [kPa @20°C]** : < 0,01
- Relatieve dampspanning (lucht=1)** : > 1
- Viscositeit bij 40°C [mm²/s]** : 25 - 50
- Viscositeit bij 20°C [mm²/s]** : 50 - 100
- Oplosbaarheid in water** : Niet mengbaar met water.
- Vlampunt [°C]** : > 200
- Zelfontbrandingstemperatuur [°C]** : > 240
- Explosiegrenzen - onderste [%]** : 0,6

Eurol B.V.

Energiestraat 12 7442 DA Nijverdal NETHERLANDS
tel: +(31) (0)548 615165 ; fax: +(31) (0) 548 610195
e-mail: r.hilgers@eurol.com (Ruud Hilgers)

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

bladzijde : 5 / 7

Herziene uitgave nr : 1

Datum : 9 / 9 / 2010

Vervangt : 0 / 0 / 0

Eurol Powersteering fluid A

E113680

9 FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN (vervolg)

Explosiegrenzen - bovenste [%]	: 7
Log P octanol / water bij 20°C	: > 3
Verdampingssnelheid (BuAc=1)	: < 0,1

10 STABILITEIT EN REACTIVITEIT

Stabiliteit en reactiviteit	: Stabiel onder normale omstandigheden.
Gevaarlijke ontbindingsproducten	: Kan bij hoge temperatuur worden afgebroken, waarbij giftige/ontvlambare dampen vrijkomen. CO, CO ₂ , PO _x , NO _x , SO _x , H ₂ S. Metaaloxiden.
Gevaarlijke reacties	: Geen in normale omstandigheden.
Gevaarlijke polymerisering	: Zal niet voorkomen.
Te vermijden stoffen	: Kan met sterke zuren en sterke oxidantia zoals chloraten, nitraten, peroxides, enz. reageren.
Te vermijden condities	: Zie Rubriek 6. Zie Rubriek 7. Zie Rubriek 15.

11 TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

Basis voor risico-analyse	: Er is geen toxicologische informatie specifiek voor dit product. De informatie is gebaseerd op de kennis van de aanwezige componenten en op de toxicologische gegevens van soortgelijke producten.
Toxicokinetiek, metabolisme en verspreiding	: Geen gegevens beschikbaar.
Acute effecten (acute toxiciteit, irritatie en corrosie)	
- Acute giftigheid	: Bij normale omgevingstemperaturen bestaat er door de lage vluchtigheid van dit product waarschijnlijk geen gevaar voor inademen. Kan schadelijk zijn bij inademen als blootstelling aan damp, nevels of rook het gevolg is van thermische ontleding.
--Betreffende het product	
- Irritatie	: Niet langdurige branderigheid of roodheid bij toevallige aanraking met de ogen is onwaarschijnlijk.
- Corrosie	: Geen gegevens beschikbaar.
CMR-effecten	
- Kankerverwekkende eigenschappen	: Onbekend.
- Mutagene eigenschappen	: Onbekend.
- Reproductieve en ontwikkelingstoxiciteit	: Onbekend.
Toxiciteit bij herhaalde toediening	: Bij kortstondig of incidenteel contact is schade aan de huid onwaarschijnlijk. Langdurige of herhaalde blootstelling kan de huid echter ontvetten en tot dermatitis leiden. Een herhaald huidcontact met het product kan leiden tot het ontvetten van de huid.
- Overige	: De basisoliën bevatten minder dan 3% DMSO-extract gemeten volgens IP346; het hoeft daarom NIET als T,R45: "kan kanker veroorzaken" te worden ingedeeld (Nota L). Injectie van het product onder hoge druk kan leiden tot weefselnecrose wanneer het product niet chirurgisch verwijderd wordt.

Eurol B.V.

Energiestraat 12 7442 DA Nijverdal NETHERLANDS
tel: +(31) (0)548 615165 ; fax: +(31) (0) 548 610195
e-mail: r.hilgers@eurol.com (Ruud Hilgers)

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

bladzijde : 6 / 7

Herziene uitgave nr : 1

Datum : 9 / 9 / 2010

Vervangt : 0 / 0 / 0

Eurol Powersteering fluid A

E113680

12 ECOLOGISCHE INFORMATIE

Basis voor risico-analyse	: Er is geen ecotoxicologische informatie specifiek voor dit product. De informatie is gebaseerd op de kennis van de aanwezige componenten en op de ecotoxicologische gegevens van soortgelijke producten.
Informatie betreffende ecologische effecten	
Betreffende het product	: Dit product blijft op water drijven en kan de zuurstofbalans in het water verstoren.
Ecotoxiciteit	: Geen gegevens beschikbaar.
--Betreffende het product	
Vermogen tot bioaccumulatie	: Van dit product wordt geen bioaccumulatie via voedselketens in het milieu verwacht.
Persistentie - afbreekbaarheid	: De belangrijkste componenten zijn naar verwachting inherent biologisch afbreekbaar, maar het product bevat componenten die persistent kunnen zijn in het milieu.
VOS - (g/l) (Vluchtige organische stoffen)	: Geen.
Mobiliteit	: Niet mengbaar met water. Gemorst materiaal kan in de grond doordringen en zodoende het grondwater verontreinigen.
Resultaten van PBT-beoordeling	: Onbekend.
Andere schadelijke effecten	: Onbekend.

13 INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

Algemeen	: Voorkom lozing in het milieu. Deze stof en de verpakking naar inzamelpunt voor gevaarlijk of bijzonder afval brengen. Op een veilige manier opruimen in overeenstemming met lokale/nationale voorschriften.
Industrieel afvalnr.	: 13 02 05 - Niet-gechloreerde minerale motor-, transmissie- en smeeroilie. (Gevaarlijke afvalstoffen in de zin van Richtlijn 91/689/EEG betreffende gevaarlijke afvalstoffen)
Verontreinigde verpakking	: Op een veilige manier opruimen in overeenstemming met lokale/nationale voorschriften. Deze stof en de verpakking naar inzamelpunt voor gevaarlijk of bijzonder afval brengen.
Speciale voorzorgsmaatregelen	: Na gebruik moet deze olie bij een inzamelpunt voor gebruikte olie worden afgeleverd. Iedere vermenging met vreemde stoffen, zoals oplosmiddelen, remvloeistoffen en koelvloeistoffen is verboden. Niet correcte afvoer van gebruikte olie is gevaarlijk voor het milieu. Lege containers bevatten residu's (vast, vloeibaar en/of dampvormig) die gevaarlijk kunnen zijn. De containers niet onder druk brengen, snijden, lassen, hard of zacht solderen, uitboren, slijpen of blootstellen aan warmte, vlammen, vonken, statische elektriciteit of andere ontstekingsbronnen. Ze zouden kunnen exploderen en verwondingen en zelfs de dood veroorzaken. Lege containers volledig leegmaken, goed sluiten en onmiddellijk naar een vatenreconditioneerder sturen of op een andere gepaste wijze afvoeren. In geval van niet lege verpakking: naar inzamelpunt voor gevaarlijk of bijzonder afval brengen.

Eurol B.V.

Energiestraat 12 7442 DA Nijverdal NETHERLANDS
tel: +(31) (0)548 615165 ; fax: +(31) (0) 548 610195
e-mail: r.hilgers@eurol.com (Ruud Hilgers)

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

bladzijde : 7 / 7

Herziene uitgave nr : 1

Datum : 9 / 9 / 2010

Vervangt : 0 / 0 / 0

Eurol Powersteering fluid A

E113680

14 INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

Algemene informatie : Niet ingedeeld als gevaarlijk voor transport (ADR/RID, ADN, IMDG, ICAO/IATA)

15 WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

EG Classificatie : Het preparaat is niet ingedeeld als gevaarlijk volgens richtlijn 1999/45/EC en aanpassingen.

Symbo(o)(en) : Geen.

R-Zinnen : Geen.

S-Zinnen : Geen.

Andere Zinnen : Inlichtingenblad aangaande de veiligheid is voor de professionele gebruiker op aanvraag verkrijgbaar.

• **Nationale voorschriften**

Duitsland : WGK (Waterverontreinigingsklasse) : 2

16 OVERIGE INFORMATIE

Aanbevolen toepassingen & beperkingen : Voor het bekomen van specificaties en technische informatie contacteer uw verkoopskantoor.

Lijst van relevante R-zinnen (rubr. 3) : R51/53 : Vergiftig voor in het water levende organismen ; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

Herziening : 9 / 9 / 2010
Revisie - Zie : *

Opgesteld door : Ruud Hilgers

Vervangt : 0 / 0 / 0

De inhoud en het formaat van dit veiligheidsblad zijn in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad

AFWIJZING VAN AANSPRAKELIJKHEID. De informatie in dit veiligheidsblad werd verkregen uit bronnen die, naar best weten, betrouwbaar zijn. Niettemin werd de informatie, wat betreft de juistheid, zonder enige garantie - uitdrukkelijk of stilzwijgend - ter beschikking gesteld. De omstandigheden of de methodes van behandeling, opslag, gebruik of verwijdering van het produkt vallen buiten onze controle en kunnen niet tot onze bevoegdheden behoren. Om deze en ook om andere redenen, wijzen wij elke verantwoordelijkheid af in geval van verlies, schade of onkosten, die op welke wijze dan ook ontstaan zijn tijdens of verbonden zijn met de behandeling, de opslag, het gebruik of de verwijdering van het produkt. Dit MSDS werd opgesteld voor dit produkt en dient uitsluitend hiervoor te worden gebruikt. Als het produkt wordt gebruikt als een component in een ander produkt, is het mogelijk dat de informatie in dit MSDS niet van toepassing is.

Einde van document

Eurol B.V.

Energiestraat 12 7442 DA Nijverdal NETHERLANDS
tel: +(31) (0)548 615165 ; fax: +(31) (0) 548 610195
e-mail: r.hilgers@eurol.com (Ruud Hilgers)